

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมกับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนด วิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จันทบุรี ๓๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำนวน ๓๙ โรงเรียน ครูจำนวน ๑,๔๒๒ คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ๓๓. ออนไลน์. ๒๕๖๕)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จันทบุรี ๓๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำนวน ๑,๔๒๒ คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหา กลุ่มตัวอย่าง ของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. ๒๕๕๖ : ๔๓) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐๖ คน ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้จังหวัดที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นชั้นของการสุ่ม หลังจากนั้น คัดเลือกครูของแต่ละจังหวัดที่ตั้งของสถานศึกษาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากตารางเทียบหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง รายละเอียดดังตาราง ๒

ตาราง 2 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามจังหวัดที่ตั้งของสถานศึกษา

จังหวัด	ประชากร ข้าราชการครู	กลุ่มตัวอย่าง ข้าราชการครู
จันทบุรี	931	200
ตราด	491	106
รวม	1,422	306

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด (2565)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แบบสอบถามการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรมและ 2) แบบสอบถามประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด โดยนำแบบสอบถาม 1) และ 2) มารวมกันเป็น 1 ฉบับ โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามทฤษฎีการวัดเจตคติของลิเคอร์ท (Likert Scale) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด จำนวน 46 ข้อความ แบ่งเป็น 7 ด้าน ประกอบด้วย

1.1 ด้านหมั่นประชุม	จำนวน 7 ข้อ
1.2 ด้านรวมกลุ่มพร้อม	จำนวน 6 ข้อ
1.3 ด้านน้อมนำข้อบังคับ	จำนวน 6 ข้อ
1.4 ด้านคำนับผู้ใหญ่	จำนวน 7 ข้อ
1.5 ด้านไม่หลงไหลอำนาจ	จำนวน 8 ข้อ
1.6 ด้านประกาศศรัทธา	จำนวน 7 ข้อ
1.7 ด้านบุชาคนดี	จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด จำนวน 30 ข้อความ แบ่งเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย

2.1 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	จำนวน 8 ข้อ
2.2 ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน	จำนวน 5 ข้อ
2.3 ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู	จำนวน 5 ข้อ
2.4 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	จำนวน 6 ข้อ

2.5 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา

จำนวน 6 ข้อ

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรมและประสิทธิผลของสถานศึกษา
2. เลือกเทคนิคที่ใช้ในการวัดในครั้งนี้เลือกเทคนิคการวัดที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามทฤษฎีการวัดเจตคติของลิเคอร์ท (Likert Scale) ดังนี้
  - 5 หมายถึง มีการบริหารตามหลักการบริหารนิยธรรมมากที่สุด, ประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
  - 4 หมายถึง มีการบริหารตามหลักการบริหารนิยธรรมมาก, ประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
  - 3 หมายถึง มีการบริหารตามหลักการบริหารนิยธรรมปานกลาง, ประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
  - 2 หมายถึง มีการบริหารตามหลักการบริหารนิยธรรมน้อย, ประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
  - 1 หมายถึง มีการบริหารตามหลักการบริหารนิยธรรมน้อยที่สุด, ประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด
3. สร้างข้อความที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรม จำนวน 46 ข้อความ และข้อความที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของสถานศึกษา จำนวน 30 ข้อความ ตามนิยามศัพท์ที่ได้ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
4. นำข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ขอคำแนะนำและตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อความรายข้อว่าข้อความแต่ละข้อตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดหรือไม่ โดยให้ +1 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่ายอมรับ ให้ 0 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่ายอมรับไม่ได้ และให้ -1 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่ายอมรับไม่ได้ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ได้ดังนี้ การบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรม ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 และ

แบบสอบถามประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00

5. นำข้อความที่คัดเลือกไว้จากข้อ 4 มาสร้างเป็นแบบสอบถามการบริหารสถานศึกษา ตามหลักการบริหารนิยธรรมตามความคิดเห็นของครู และแบบสอบถามประสิทธิผลของสถานศึกษา แล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อ ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item-total Correlation) คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ได้ข้อความที่ใช้สอบถามการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรม จำนวน 46 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.24 ถึง 0.89 และได้ข้อความที่ใช้สอบถามประสิทธิผลของสถานศึกษา จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.26 ถึง 0.88

6. นำข้อความที่ได้คัดเลือกไว้ตามข้อ 5 มาสร้างเป็นแบบสอบถามการบริหารสถานศึกษา ตามหลักการบริหารนิยธรรมและแบบสอบถามประสิทธิผลของสถานศึกษา แล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (C-Coefficient) ของครอนบราค (Cronbach, 1990 : 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรม เท่ากับ 0.98 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามประสิทธิผลของสถานศึกษา เท่ากับ 0.93

7. นำแบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นแล้วตามข้อ 6 ที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งเครื่องมือรวบรวมข้อมูลไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 306 ฉบับ ด้วยตนเอง พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้โรงเรียนส่งเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลให้กับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบและรวบรวมไว้ โดยผู้วิจัยกำหนดวันในการรับเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล และดำเนินการเก็บเครื่องมือรวบรวมข้อมูลกลับคืนด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์ครบ 306 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณสถิติต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรม ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 121)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรมอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรมอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 121)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาจันทบุรี ๓๖๖ ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2564 : 363)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.91 - 1.00	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 - 0.90	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31 - 0.70	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 - 0.30	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.00	หมายถึง	ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) ใช้ในการวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมและประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 42)
2. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ใช้ในการวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมและประสิทธิผลของสถานศึกษา (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 68)

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. หาค่าความตรงเชิงเนื้อหาหรือโดยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความและเนื้อหาที่วัด (Index of Item – Objective Congruence : IOC) ใช้ในการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อความรายข้อ ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
2. หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product – Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2560 : 212)
3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (– Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 83)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

1. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ใช้สำหรับทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักอปริหานิยธรรมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 83)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี